

T. C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
MANİSA YÖRESİ TÜRK TARİHİ VE KÜLTÜRÜNÜ
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

AHMED CEVDET PAŞA
HAYATI VE ESERLERİ

Âli ÖLMEZOĞLU

MANİSA 2002

T. C.
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
MANİSA YÖRESİ TÜRK TARİHİ VE KÜLTÜRÜNÜ
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

**AHMED CEVDET PAŞA
HAYATI VE ESERLERİ**

Âli ÖLMEZOĞLU

ISBN 975-8628-07-0

© Copyright 2002

Tüm hakları saklıdır. Celal Bayar Üniversitesi Manisa Yöresi Türk Tarihi ve Kültürünü Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin izni olmaksızın basılamaz, çoğaltılamaz, kopya edilemez.

Bu kitapta yer alan bilgi, fikir ve hükümlerin yanısıra kullanılan dile ilişkin tüm sorumluluk, sadece yazarına aittir.

Kapak: Nuri Erdem

Baskı: Celal Bayar Üniversitesi Matbaası

MANİSA 2002

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	V
ÂLİ ÖLMEZOĞLU VE CEVDET PAŞA KİTABINA DAİR ...	VII
MUKADDİME	XXXV
KISALTMALAR	XXXVII

KISIM I

HAYATI	1
1. Ailesi	1
2. Okuma ve Yetiřmesi	2
a. Lofca'da	2
b. İstanbul'da	3
3. Faaliyetleri	13
a. İlk Memuriyetleri	13
b. Siyasî Faaliyetleri	25

KISIM II

ESERLERİ	73
1. Telif Eserleri	74
a. Tarihî Eserleri	74
b. Cevdet Paşa'nın Tarihî Evrakı	100
c. Serbest Olarak Yazdığı Tarihî Eserler	102
d. Hukukî Eserleri	107

e. Edebî Eserleri	111
f. Diğer Müteferrik Eserleri	118
g. Lâyiha, Mazbata, Mektup Gibi Küçük Yazıları	122
2. Tercüme Eserler	127

BİBLİYOGRAFYA	131
----------------------------	------------

DİZİN	135
--------------------	------------

TEŞEKKÜR

Eşim Âli Ölmezoğlu'nun kütüphanesini Üniversiteye bağışlamamda büyük katkıları olan, eşimin şahsına ait eser ve dökümanlar üzerinde yapılacak çalışmaların Celal Bayar Üniversitesi tarafından yayınlanacağını gösteren bir protokolü imzalayarak bu eserin meydana gelmesini sağlayan, sevdiğim ve saydığım Celal Bayar Üniversitesi'nin Sayın Rektörü Prof. Dr. Tuna Taner Beyefendi'ye;

Bir insanı unutulmaz kılan şeyin, arkasında bıraktığı eserleri olacağına içten inanan, fikirleri ve teşvikleri ile katkıda bulunan, basılmasını hızlandıran Celal Bayar Üniversitesi Yüksek Öğrenim Vakfı Genel Müdürü Sayın Emrehan Küey Beyefendi'ye;

Bu eserin ana bölümü eşimin tezidir. Fakat o tezi İstanbul'a bizzat giderek zorluklarla elde eden ve üzerinde titizlikle çalışıp emek vererek hazırlayan, sevgili dostum Yrd. Doç. Dr. Nejdett Bilgi Beyefendi'ye;

Kitabın tashihine emek veren ve ilgisini eksik etmeyen Yrd. Doç. Dr. Ünal Şenel Beyefendi'ye;

Bu kitabın bilgisayarda yazılmasından, basılıp son şeklini alana kadar emeği geçen herkese;

Teşekkürlerimi, minnet ve şükranlarımı sunarım.

Nebahat ÖLMEZOĞLU

TEŞEKKÜR

Esim Âli Ölmezoglu'nun kütüphanesindeki Üniversiteye bağışlandığında büyük katkıları olan esminin kütüphaneye ait eser ve dokümanları arasında yapışacak çalışmaların Celal Bayar Üniversitesi tarafından yayınlanacağını gösteren bir protokol imzalatılarak bu esminin meydana gelmesini sağlayan, sevdiğim ve saydığım Celal Bayar Üniversitesi'nin Şeyin Rektörü Prof. Dr. Tunc Tamer Bey'e teşekkür ederim.

Bu mesnetin hazırlanmasında kılan sevinç anlarında bulunduğum eserleri okuduğum için inanan, fikirleri ve tavsiyeleri ile katkıda bulunan, başlıca esminin hazırlanmasında Celal Bayar Üniversitesi Yüksek Öğretim Vakfı Genel Müdürü Şeyin Hakkı Bey'e teşekkür ederim.

Bu esminin ana bölümü esminin tezidir. Fakat o tezi İstanbul'a bizzat giderek zorluklarla elde eden ve tezinde titizlikle çalışıp emek vererek hazırlayan, sevgili dostum Yrd. Doç. Dr. Nigdet Bilgi Bey'e teşekkür ederim.

Kitabın tashihine emek veren ve ilgisini eksik etmeyen Yrd. Doç. Dr. Ünal Şenel Bey'e teşekkür ederim.

Bu kitabın bitişinde yayınlanmasında, basılıp son şeklini alması kadar emeği geçen herkese;

Teşekkürlerimi, minnet ve şükranlarımı sunarım.

Nebahat ÖLMEZOĞLU